

Független Magyarország

Egy szám
200
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Matyas kiraly-ter 8. szam.
Telefonaszam: 164

Felolós szerkesztó:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztó:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — 5000 K
Negyedévre — — — — 15000 K

Egy szám
200
korona

Kigyulnak a lángok.

Ma este, vagy talán egy nappal utóbb, hosszú, elkeseredett harc után, kigyulnak a városban a gázlámpák. Most, hogy kigyulnak a lámpák, hogy ismét közvilágítás lesz, hogy van utcai és lakásbeli világítás, megállunk és visszatekinünk arra a lefolyt harcra, amelyben mi is részt vettünk, amely harcból mi is kivettük a részünket és az eredményben talán nekünk is van némi részünk. És most, hogy visszatekinünk erre az ádáz nagy harcra, önkéntelen is át kell egy pillanatra csapnunk arra a térre, amelyen nem szívesen mozgunk: A politika ingóványos talajára. Amikor Rassay Károly és társai azt hangoztatták, hogy az ország érdeke parancsolja, hogy közeledjék a magyar politika a kisantanthoz, Rassayék fejéhez vágták a hazafeladás vádját. És most Gersten zöldsze hozta a miniszterelnök a kisantant képviselőivel, tárgyalat volt. Amikor mi a gázkeresést feszegettük, amikor mi a megoldást sürgettük, akkor bizonyos oldalról, némely körökben rólunk úgy nyílt a köztér, hogy mi destruírtunk. Mi akkor ezt a komikus hangzó vádat nem vettük tudomásul és most vissza utasítjuk. Hát destruktív, romboló munka az, amikor a köz érdekében harcba szállunk, amikor sürgetjük, követeljük, hogy történjen itt valami a város haladásáért, előre jutásáért? Egy ideálért harcolunk. Egy ideál lebeg szemünk előtt. Az az ideál, hogy legyen ez a város életérős, legyen ebben a városban kultúra, legyen itt virágzó kereskedelem, lüktető élet, legyen itt fejlett ipar, találjon itt minden ember tisztességes életlehetőséget, találjon itt minden dolgozni tudó, dolgozó akaró ember megélhetését.

Mi azért dolgozunk, hogy ezt a várost kiragadjuk a tepsedésből. Rendezett városokat sürgetünk, a háború romjainak eltakarítását kívánjuk. És hirdetjük a megértést, sikra szállunk az egyetértésért, dolgozunk az emberek megértéséért, szószólói vagyunk az egyenlőség elvének. Ideálunk boldog, gazdag, nagy Magyarországnak, régi történelmi ha-

tárainak visszaállítása és a virágzó, életérős, gazdag, haladó Baja város. Ez a lap nem egyének szócsöve, nem propagálója senki magánérdekeinek. Nem áll mögöttünk senki, nem állunk senki mögött. A mi irányítónk egyedül a haza és a város érdeke. Ám nevezzük ezt destruktívnak, vagy akárminek.

Fodor Károly

Bulgáriai események.

Boris király benyújtotta lemondását. Jugoszláv hírek szerint a király megszökött. Az ellenforradalmárok körülzárták Szófiát.

Gráz. Szófiái hírek szerint az egész ország az ellenforradalmi párt kezére került. Az ellenforradalmárok körülzárták Szófiát. A harcok a bolgár fővárostól 20 kilométerre északra folytak.

Gráz. Szófiából érkező hírek szerint Boris király a kormánynak benyújtotta a trónról való lemondását. A király később a kormány kérésére a lemondást visszavonta.

Szofia. Egyes külföldi lapok belgrádi híradás szerint közölték, hogy bolgár vasutasok, posta- és táviróalkalmazottak sztrájkba léptek. A Bolgár Távirati Iroda megcáfolja ezt a hírt és kijelenti, hogy minden közüzem zavartalanul működik.

Belgrád. A jugoszláv sajtóiroda szerint erősen túlzottak az ideérkezett bulgáriai

jelentések, amelyek az ottani forradalmi mozgalmak megerősítéséről szólnak. Belgrádban az a hír terjedt el, hogy Cankov miniszterelnök Szófiából megszökött és szökése folyamán a felkelők kezébe került. A felkelők — ezen hírek szerint — Cankov bulgár miniszterelnököt megölték. A későbbi hírek után kételkedni kell ezeknek a híreszteléseknek a valóságában. Az est folyamán Belgrádban nem sikerült megszerezni ennek a hírnak a megerősítését, vagy annak cáfolatát. Boris király repülőgépen akart menekülni, de a forradalmárok ebben megakadályozták és a forradalmi komité hatalmába került. Más hírek szerint Boris királynak sikerült Szófiából elmenekülni.

A német ellenállás feladása.

Berlin. A német birodalmi gyűlés frakcióinak vezetői tegnap összegyűltek, amelyen Stressemann kancellár ismertette azokat a belpolitikai és pénzügyi okokat, amelyek a Rajna és Ruhrvidék képviselői is helyeselték és amelyek miatt a passzív ellenállást fel kell adni. A Rajna és Ruhrvidék

lakossága kilenc hónap alatt nem hozott hiábavaló áldozatokat, az áldozatok nem voltak hiábavalók. De már a passzív ellenállás a német nép ellen volna. A belpolitikából és a pénzügyi helyzetből le kell vonni a következtetéseket és a passzív ellenállást fel kell adni. A frakció vezetői csak lakoztak

a kancellár befogásához csak a német nemzet párt vezére fog alt ellene állást és még kisebb ellenállást követelt.

Páris. A passzív ellenállás feladásáról a francia fővárosba még nem érkezett hír.

Berlin. A rajnai köztársaság kikáltása küszöbön áll. A német kormány elhatározta, hogy kihirdeti az ostromállapotot, amint ennek szükségét érzik.

Páris. Ide érkezett hírek szerint Ludendorff tábornok 15000 emberrel Berlin ellen menetel.

Köln. A Rajnavidék elszakadásának hívei szeptember 30-ára Düsseldorfba nagygyűlést hívtak össze, melyen kimondják a Rajnavidéknek Németországtól való elszakadását. Helyes helyen úgy tudják, hogy a párt az elszakadást egy bizalmas értekezleten már szeptember 15-én kimondta ugyancsak Düsseldorfban.

Zürichi nyitás: Budapest 2-97^{1/2}

A magyar kölcsön ügye.

G. n. Itteni lapok jelentik, hogy Bethlen és Benes a magyar kölcsön ügyében valóban megegyeztek és a jóvátételi bizottság felkéri a Népszövetséget, készítsen elő Magyarország pénzügyi és gazdasági talpraállítására vonatkozó tervezetet. Helyes helyen úgy tudják, hogy a Népszövetség decemberi ülésén már kidolgozott tervezetet terjesztenek erre elő.

Budapest. A cseh sajtóirodának a megegyezésről szóló kommunikéjére vonatkozólag a MTI, úgy értesül, hogy a kisantanttal való előzetes megegyezés valóban létrejött és a közösen megállapítandó hivatalos kommuniké szövegét rövid időn belül kiadják.

Már most vegye meg téli cipőjét **Stellner Zsigmondnál**

Nagy választék! — Olcsó ár! **Baja, Vörösmarty ucca 1. szám.**

— Nem változik a menetrend. A bajai vasúti vonalon szeptember 25-ike után is változatlan a menetrend. Csak annyit a változás, hogy Dombóvárnál és Sárospataknál az eddigi gyors helyett személyvonat csatlakozás lesz.

— **Forgalomból kivont bélyegek.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. hó 13-án ket 27648. sz. rendelete értelmében a 10 koronán alóli — kivéve az 5 K és — hivatalos bélyegek f. hó végével forgalomból kivontnak a ezen időn tel az így értékű bélyegek hármasítására több fel nem használható. A hivatalos bélyeg használatára jogosult hatóságok és hivatalok felkértek, hogy a birtokukba levő így hivatalos bélyegeket f. évi október hó 30-áig a helybeli postahivatalnál más, megfelelő értékű bélyegekre cserélik be.

— **Apelláltak a fiakkerecek.** A város közigazgatás tudvalevő legutóbb új bérkocsis díjazását állapított meg. A fiakkerecek ezzel a megállapítással bírcsnek megelégedve, azt mondják, hogy az új viteldíjazás nem biztosítja a megélhetésüket. Ezért a fiakkerecek a közigazgatás hatóságai ellen a belügyminiszterhez apelláltak. Egyébként érdekes, hogy az utóbbi időben alig lehet a városban fiakkert kapni. Egyre kevesebb van a főúton, Érdeklődésünkre azt a felvilágosítást kapjuk, hogy a fiakkerecek eljárnak kényszerűen fuvarra, mert úgy biztosabb és nagyobb a kereset.

— **Összeírják az uccai lámpákat.** A múlt hét végén és a hétfői napon végig járták a város szolgái az uccákat és összeírták az összes uccai gázlámpákat. Összeírják a megromogált és a levert lámpákat is. Azokat is, amelyeket a esorb időben szándékosan megromogáltak. Így tehát valahogyan megismerjük a közelebbi jövőt. Ugy érteztünk egyébként, hogy most az a kívánság merült fel, hogy a gázlámpákat összesen az alkony lezártakor holdvilágos estéken is gyújtsák fel. Kíváncsi-n várjuk, vajjon teljesül-e a kívánság?

Monstre bünper a törvényszéken

Tizenhét vádlott. Tömeglopások.

Emlékesen lehet még olvasni előtt, hogy az elmúlt télen egyre másra jöttek a rendőrségen panaszok, lopások, rablások és betörések miatt.

A legérdekesebb volt a Füzös főle betörés a tettesek, ahol a tettesek lekvárral bekenték az ucca felel az ablakot, benyomták, úgy hatoltak be és elrabolták a kassza tartalmát. Akkor élénk feltűnést keltett hogy a betöréssel kapcsolatban intakt uri embereknek kellemetlenségük volt. Ugyanebben az időben, amikor Füzös főle betörtek, több lopás, betörés és uccai rablás is történt a városban. Így nagyobbban lopás történt a kórházban, Fodor Ernő járásbíró lakásáról egy egész láda ruhát loptak el. dr. Kasay Lehel ügyvéd lakásáról nagyobb értéket loptak. Loptak a posztógyárból, Ivesz János földbirtokos lakására betörtek, Halmay Árpádot az uccán ütötték le és rabolták ki.

A rendőrség erőyes nyomozásának meg volt a teljes eredménye. Az összes tetteseket, vagy tizenhetet, valamint csak büntetésait, felbujtóit és orgazdítit is kihozta.

Tegnap egész napon át tárgyalta a törvényszék ezt a bizonyított bűnösöt.

A bíróság elítélte többek között Lajkó Józsefet 4 évre, Petrik Istvánt, Burger Schmolon Antalt 1 évre, Jakasovicsot 1 év és 2 óra, Kotschallát 8 óra, ennek egyik leányát 3, másik leányát 2 hónapra. A vádlottak közül kettő időkészen meghalt. Két vádlottat 48,000—48,000 korona pénasztrafára ítélte a törvényszék. Ennél az ügy még sincsen befejezve, mert több vádlott nem jelent meg a tárgyaláson. Ezek előkerítése után folytatódhat tárgyalás lesz.

A védelmet dr. Bély Béla, dr. Pump Károly, dr. János Mihály, dr. Fischer János, dr. Schampf Andor, dr. Stern József és dr. Szilvássy István látták el.

— **Sok a mezőrendőri kihágás.** Még mindig igen sok panasz érkezik mezőrendőri kihágás miatt a városokhoz. A drágaság csak csaportítja a kihágások számát. A feljelentések alapján minden esetben a leg nagyobb szigorral járnak el a vétészek ellen.

— **Hamisított élelmiszerek a bajai piacon.** A bajai piacról d.óra az erőyes itéleteknek, még mindig nem tűntek el az élelmiszer hamisítók. A kalocsai nagy vizsgáló állomás hivatalnokai igen sok esetben találják hamisított élelmiszereket. A tejhamisítás terén természetesen Vaskut veset. Az eljárás a felkiismeretlen hamisítók ellen a legnagyobb szigorral folyik.

— **Kéménytűz.** Tegnap délelben Rics Károly dr. Szent Antal ucc. 31. szám alatti lakásán kéménytűz ütött ki. A tűzoltóság — hivatalosan — idejében kivonhatott, mivel az istállóban volt a kéménytűz, mielőtt komolyabb bajtűstént volna előtört. Nagyobb kár nem esett.

— **A keresztet kétkoronások.** Az utóbbi napokban egyes egyének mind Budapest, mind vidéken a 2 koronás címletű államjegyek csillaggal ellátott példányait, valamint a 100 és 1000 koronás címletű államjegyek egyes sorozatú számait a névértékénél sokkal nagyobb értékben vásárolták össze, aminek következtében az a hír terjedt el, hogy a jegyek a többi névértékű jegyeknél nagyobb értékkel bírnak. Az állami jegyintézet vezetője figyelemelteti a közönséget, hogy ilyen hivatalosoknak semmiképpen hitelt ne adjon, mert az egyenlő névértékű államjegyek között érték nem pontjából semmiféle különbség nincs, azokat a jegyintézet különbség nélkül a mindentörli névértéknek megfelelő értékben váltja be. A keresztel ellátott és kereszt nélküli 2 koronás államjegyek között csupán az a különbség, hogy a kereszt nélküli az államnyomdában, a keresztel ellátott címletek pedig magánvállalatoknál készülték.

— **Új 10,000 koronát hoz forgalomba a jegyintézet.** Hivatalos helyről érkezett értesítés szerint a m. kir. állami jegyintézet e hónap 25-től kezdődőleg kisebb méretű 10,000 koronás címletű államjegyeket hoz forgalomba. E címletek fehér meborosított szinez gyapotzútlakkal ellátott papírom gyártották és a méretétől, a kibocsátás keltezésétől, valamint az aláírását eltekintve szövetségben teljesen rajban pedig kisebb eltéréssel ugyanolyan, mint az esidő szerint forgalomban levő 10,000 koronás államjegyek.

Ujból „csütörtököt” mondott a gázgyár.

Csak holnap lesz világítás.

Pár nappal ezelőtt a gázgyártó nyert információk alapján azt írtuk, hogy a gázvilágítás nem csütörtökön, hanem már szerdán megkezdődik. Ma délelőtt ismét telefonon érdeklődtünk a gázgyárnál és ma a gázgyár ismét — csütörtököt mondott — azaz kijelentette, hogy csak csütörtökön lesz világítás.

A világításban teljesen előkészült a gyár, tényleg azonban egy eső megrepedt. Amíg a hibát nem reparálják, nem világíthat a gyár. Hála a természetnek a eső holdvilágos éjszakákon nem szenved valami nagy hiányt a közönség, mert az uccák amúgy is elég holdvilágosak. Reméljük, hogy a gázgyár csövei most már nem repednek többé és a zavartalan gázvilágítás holnap, csütörtökön valóban megkezdődik.

A szabadkai pályaudvaron kihalt az élet.

Itt éltek a szabadkai pályaudvaron. Valahogyan úgy érezték magukat, mint egy kihalt városban. Mint egy olyan városban, ahol hajdanta látkető, pengő élet volt, aztán a köfaiak közül oltmenekütek beöle az emberek. A pusztulás, a temető eserdeje maradt csak itt.

A régi, szép magyar világban voltam itt utoljára. Zugva, dohogva, sokatolva rohantak be a pályaudvarra a vonatok és ontották magukból az utasok ereit. Nyűgös, mozgás, ele-

URANIA
M
O
Z
G
Ó
BAJA

Szeptember 27-én, csütörtökön este 8, fél 9-kor.

BIMBULA
legnagyobb alakításával
BARABÁS.

Egy kis család regénye. III. rész.

